

Naziv originala:
Spencer Johnson
OUT OF THE MAZE

Copyright © 2018 by The P. Spencer Johnson Trust of 2002, dated
February 1, 2002

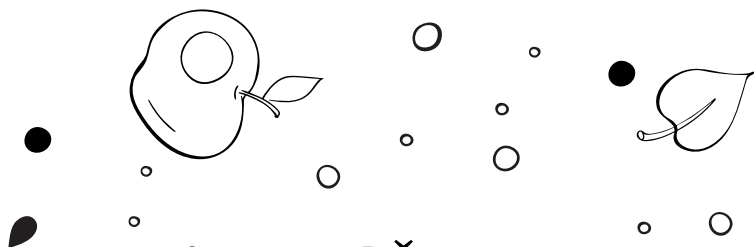
Translation Copyright © 2019 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo
All rights reserved including the right of reproduction in whole or in
part in any form.

This edition published by arrangement with Portfolio, an imprint of
Penguin Publishing Group, a division of Penguin Random House LLC.

ISBN 978-86-10-02793-8

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od
drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u
potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva
životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

SPENSER DŽONSON

IZLAZ IZ LAVIRINTA

Apsolutno fantastičan način za pronalaženje izlaza

Prevela Dubravka Trišić

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2019.

„Ne mogu da verujem!“, reče Alisa.

„Zašto ne bi mogla?“, upita Kraljica sažaljivo.

„Pokušaj ponovo: udahni duboko i zatvori oči.“

Alisa se nasmeja. „Uzalud bih se trudila“, odgovori, „čovjek jednostavno ne može da veruje u nemoguće stvari.“

„Usudila bih se da kažem da nisi dovoljno vežbala“, primeti Kraljica. „Kada sam ja bila tvojih godina, svakog dana sam vežbala po pola sata. Pa, ponekad bih poverovala u čak šest nemogućih stvari pre doručka.“

LUIS KEROL

Mašta je važnija od znanja. Znanje je ograničeno. Mašta obavlja čitav svet.

ALBERT AJNŠTAJN

Nastajanje priče Izlaz iz Lavirinta

Priča *Ko je maznuo moj Sir?* nastala je u vreme kada je dr Spenser Džonson prolazio kroz teško razdoblje u svom životu. Znajući koliko je njemu pomogla, on ju je godinama delio sa drugima i imao priliku da se uveri koliko je doprinela privatnom i profesionalnom životu drugih ljudi. Napokon je svoju malu životnu pripovest pretočio u istoimenu knjigu.

U roku od šest meseci od objavljivanja, Spenserova parabola se prodala u više od milion primeraka u tvrdom povezu, a nakon pet godina, ta cifra je premašila dvadeset jedan milion. *Amazon* je 2005. godine objavio da je *Ko je maznuo moj Sir?* njihovo najprodavanije izdanje svih vremena.

Tokom godina Spenserov voljeni klasik pronašao je put u domove, kompanije, škole, crkve, vojsku i sportske timove. Proširio se po svetu na raznim jezicima. Nebrojani čitaoci su pisali o tome koliko im je ova priča unapredila karijeru, posao, zdravlje i brak. Njena dopadljivost pokazala se univerzalnom.

Ipak, Spenser se osećao kao da je nešto ostalo nedorečeno.

„Mnogi ljudi koji su pročitali originalnu priču“, napisao je u svojim beleškama za ovaj nastavak, „želeli su da saznaju odgovore na pitanja *zašto* i *kako*. Zašto se u nekim situacijama dobro prilagođavamo promenama, a u nekim drugim ne? I kako bismo mogli da se lakše i brže uklopimo u svet koji se menja, kako bismo bili srećniji i uspešniji, ma šta *uspeh* predstavljao za nas?“

Odgovor na ova pitanja, smatrao je Spenser, najbolje će se otkriti kroz naredni korak u priči o Siru.

Knjiga *Ko je maznuo moj Sir?* pokazala je čitaocima put ka izlaženju na kraj sa promenama u privatnom i profesionalnom životu.

Sada nam *Izlaz iz Lavirinta* otkriva ne samo kako da zakoračimo na taj put i izađemo na kraj s promenama već i da promenimo svoju sudbinu.

Predgovor
Emerson Džonson, Ostin Džonson
i Kristijan Džonson

Vrlo smo srećni što se pred vama nalazi *Izlaz iz Lavirinta*.

Još od malih nogu, naš otac je uživao u pronalaženju načina da pomogne ljudima. Kao tinejdžer osnovao je školu plivanja da bi ostala deca iz komšiluka naučila da plivaju. Kao mladić započeo je školovanje za hirurga, ali je kasnije otkrio da njegova istinska strast leži u pisanju. Osećao je da na taj način može dopreti do mnogo većeg broja ljudi.

Nedostaje nam svakog dana i neizmerno smo ponosni na sve njegove doprinose ovom svetu.

On sam se često služio rečima i aforizmima iz ove priče, i u dobrim i u lošim fazama u svom životu. Kada mu je ustanovljen rak pankreasa, ona mu je pomogla da sagleda svoju bolest u drugačijem svetlu pre nego što je preminuo. Dala mu je snage da prihvati promenu s kojom se suočavao – sa ljubavlju i zahvalnošću.

Na kraju priče nalazi se pismo koje je napisao u poslednjim stadijumima bolesti, za koje verujemo da najbolje ilustruje koliko je on koristio pouku priče u sopstvenom životu.

Nadamo se da će vam se ova knjiga dopasti i želimo vam sve najbolje.

*Porodica Džonson,
jul 2018.*

Seminar Čikago

JEDNOG SVEŽEG JESENJEG dana, grupa ljudi okupila se na redovnom sedmičnom času seminara o poslovnom razvoju. Ovo je bio predzadnji čas, i za taj dan imali su zadatak da pročitaju zanimljivu knjižicu u kojoj glavni likovi, dva čovečuljka Tucko i Mucko, na različite načine reaguju na promenu. Knjiga se zove *Ko je maznuo moj Sir?*.

Denis, predavač na seminaru, otvorio je diskusiju.

„Zdravo svima, želeo bih da započnemo s ovim pitanjem: Ko je maznuo naš prokleti Sir i šta ćemo da učinimo povodom toga?“

Odjeknuo je smeh svih prisutnih. Denis je umeo da ih opusti, a opet, znali su da ima vrlo ozbiljan pristup poslu.

Počeli su da razgovaraju o knjizi. Neki su rekli da su naučili mnogo iz nje, i o svom privatnom i o poslovnom životu.

Neki su, pak, imali nedoumice.

„Jasna mi je cela priča o prilagođavanju promenama“, izjavio je Aleks, jedan od zaposlenih u tehnološkoj industriji. „Ali to je lakše reći nego učiniti. Kako mi to tačno da postignemo?“

Mija, doktorka, takođe je želela da zna odgovor na to pitanje. „Neke promene nisu preterano zahtevne, ali neke mogu biti zaista teške.“

„Moj posao ne samo da se menja“, dodao je Aleks, „nego mi se čini da potpuno nestaje.“

„I moj“, nadovezala se Bruk, zaposlena u izdavaštvu. „Ponekad mi se deluje da uopšte više ne prepoznajem sopstvenu branšu.“

„Ja više ne prepoznajem sopstveni život“, rekao je Aleks. Ostali su se nasmejali. „Ozbiljno“, nastavio je. „Toliko toga mi se menja odjednom. Ja bih išao za Sirom kada bih mogao – ali pojma nemam kuda je Sir krenuo!“

U opštem žamoru koji je nastao jedan mladić iz zadnjeg reda, Tim, podigao je ruku i rekao nešto.

Denis je podigao obe ruke da zaustavi diskusiju i kada su se svi utišali, zamolio je Tima da ponovi pitanje kako bi ga svi čuli.

Tim je pročistio grlo i rekao: „A šta je sa Tuckom?“

Aleks se okrenuo da pogleda mladića. „Šta sa njim?“

„Šta se na kraju desilo sa njim?“, pojasnio je Tim.

Cela prostorija je utihnula dok su se svi prisećali priče o Tucku i Mucku i zapitali se isto.

„To bih želeo da znam“, produžio je Tim, „jer iskreno, Tucko je lik s kojim najviše mogu da se povežem u priči.

Mucko je uspeo da se snađe i otkrije svoj novi put. Za to vreme, Tucko sedi u svom praznom Skladištu, sam i uznemiren. Čini mi se da je i on želi da pronade rešenje isto koliko i Mucko, ali jednostavno se zaglavio. I nisam srećan što to moram da priznam, ali tako se i ja trenutno osećam.“

U prvom trenutku su svi začutili, a onda se Mija oglasila.

„Razumem šta želiš da kažeš. I ja se slično osećam. *Želim* da idem za Sirom, ali pojma nemam odakle da krenem.“

Jedno po jedno, svi su shvatili koliko se slažu sa onim što je mladić rekao. U priči, Mucko se odvažio da izađe iz Lavirinta i zato je pronašao 'Novi Sir'. Odreagovao je na promenu, i to se dobro pokazalo za njega. Ali Tucko je i dalje bio izgubljen.

Veliki broj prisutnih se upravo tako osećao.

Cele te sedmice Denis je razmišljao o mladiću i njegovom pitanju.

Kada se grupa ponovo okupila naredne nedelje, rekao im je: „Dosta sam mislio o vašim pitanjima sa prošlog časa, zašto se Mucko promenio a Tucko nije, i šta je posle usledilo.

Njihova priča se ne završava tu, i želeo bih da podelim ostatak sa vama.“

Prostorija je toliko utihnula da se moglo čuti kako muva maše krilima. Svi su želeli da znaju: *Šta se zbilo sa Tuckom?*

„Verovatno se sećate događaja iz *Ko je maznuo moj Sir?*“, započeo je Denis...

Šta se događa u priči
Ko je maznuo moj Sir?

NEKADA DAVNO, u jednoj dalekoj zemlji, živela su četiri bića koja su trčkarala kroz Lavirint tražeći Sir, koji ih je prehranjivao i činio ih srećnim. Dva su bila miševi po imenu Njuško i Brzoje, a dva čovečuljci Tucko i Mucko.

Lavirint je predstavljao mrežu hodnika i prostorija, a u nekim od njih se nalazio slasni Sir. Ali bilo je tu i mračnih ćoškova i slepih hodnika koji nisu vodili nikuda.

Jednog dana svi oni su pronašli omiljeni Sir na kraju jednog od hodnika, u Skladištu Sira S. Nakon tog otkrića, svakoga dana su se vraćali na isto mesto kako bi uživali u tom predivnom Siru.

Nije prošlo mnogo, a Tucko i Mucko su čitav svoj život organizovali oko Skladišta Sira S. Nisu imali predstavu odakle je Sir došao, ili ko ga je tu ostavio. Jednostavno su podrazumevali da će uvek biti tu.

A onda jednog dana – Sir je nestao.

Kada su shvatili da ga više nema, Njuško i Brzoje su odmah krenuli u potragu za Novim Sirom.

Ali ne i Tucko i Mucko. Čovečuljci su i dalje ostali na istom mestu, šokirani. Njihov Sir je nestao! Kako je to moguće? Niko ih nije upozorio! To nije u redu! Stvari nije trebalo tako da se odvijaju.

Danima su bili uznemireni.

Napokon, Mucko je primetio da su Njuško i Brzoje otrčali u Lavirint, i odlučio je da krene za miševima i sam pođe u potragu za Novim Sirom.

„Ponekad se, Tucko, stvari menjaju i više se nikad ne vrate na staro“, rekao je Mucko. „Ovo mi deluje kao jedna od takvih situacija. Život ide dalje. A i mi bi trebalo da učinimo isto.“

Rekavši to, napustio je Skladište.

Posle nekoliko dana, Mucko se pojavio ponovo u Skladištu Sira S sa nekoliko komadića Novog Sira, koje je ponudio Tucku.

Ali Tucko je verovao da mu se Novi Sir ne bi dopao. Nije navikao na njega. Želeo je da mu se vrati *njegov* Sir. Tako je Mucko ponovo krenuo sam u potragu za još Novog Sira.

Tada je Tucko poslednji put video svog prijatelja Mucka.

*Nova priča:
Šta se dalje dešavalo...*

DANIMA JE TUCKO bio zatvoren u svojoj kući nedaleko od Skladišta Sira S, besno koračajući gore-dole.

I dalje je svakoga dana očekivao da se Sir pojavi i nije mogao da veruje kada se to ne bi desilo. Bio je ubeđen da ako bude dovoljno strpljivo čekao, stvari će se vratiti na staro.

Ali nisu.

I zašto se Mucko nije više vratio? Tucko je smislio mnogo odgovora na to pitanje.

Prvo je govorio sebi: „Ma, vratiće se on. Pojaviće se ovih dana i sve će ponovo biti kao što je nekad bilo.“ Ali „ovi dani“ su prolazili, a Mucka nije bilo.

Kako je Tucko postajao sve uznemireniji, misli su počele da mu se kreću u drugačijem pravcu.

„Zaboravio me je.“

„Krije se od mene.“

„Namerno mi ovo radi! Kako neko ko tvrdi da mi je prijatelj može ovako da me izda?“

Poslednja misao ga je strašno razljutila i što je više razmišljao o tome, bivao je sve ljuciji.

Bio je besan zato što ga je Mucko ostavio samog, zato što je Sira nestalo, a najviše zato što ništa što je radio nije delovalo da popravlja situaciju. Na kraju je stao i uzviknuo: „NIJE FER!“

Izmoren brigama i hodanjem po kući, Tucko se stro-poštao u omiljenu fotelju i duboko se zamislio.

Šta ako se Mucko izgubio?

Šta ako je povređen, ili nešto još gore?

Tucko je zaboravio na ljutnju i jednostavno razmišljao o svom prijatelju, zabrinut zbog užasnih stvari koje su mogle da mu se dogode.

Posle nekog vremena, na pamet su mu pala drugačija pitanja. Umesto: „Zašto se Mucko nije vratio?“, počeo je da se pita: „Zašto nisam krenuo s njim?“

Da je krenuo s Muckom, govorio je sebi, sve bi bilo drugačije. Možda se Mucko ne bi izgubio. Možda se njemu ništa loše ne bi desilo. Možda bi upravo sada jeli Sir zajedno.

Zašto nije išao za Sirom kao njegov prijatelj?

Zašto nije krenuo sa Muckom?

To pitanje ga je grizlo, kao što miš gricka parče sira.

A u međuvremenu je bivao sve gladniji.

Tucko je ustao iz fotelje da nastavi sa koraćanjem gore-dole, ali se odmah sapleo preko nečega na podu. Sagnuo se i dohvatio tu stvar. Tek kad je sa nje obrisao prašinu, prepoznao je o čemu je reč.

Bilo je to staro dleto.

Setio se dana kada ga je poslednji put koristio – Mucko je tada iz sve snage udarao čekićem po dletu dok su bušili rupu u zidu Skladišta Sira S, tražeći Novi Sir. Skoro da je mogao da čuje kako udar čekića po dletu odjekuje po prostoriji.

Tras! Tras! Tras!

Pretražio je pod dok nije pronašao i čekić, a onda je očistio prašinu i sa njega. Nije imao pojma da je baš toliko prošlo otkako su njih dvojica, Tucko i Mucko, zajedno tražili Sir.

Nedostajao mu je prijatelj. Sve ovo vreme očekivao je da se ponovo pojavi Sir i da mu se vrati prijatelj.

Ali i dalje nije bilo Sira i nije bilo Mucka.

Morao je *nešto* da preduzme. Nije više mogao da sedi kući i da čeka. Morao je da izađe u Lavirint i krene u potragu za Sirom.